

економіка, облік, фінанси) та на основі детальної класифікації цих операцій. Це дозволить врахувати особливі нюанси і специфіку кожної сфери знань.

Щодо другої тези, то, незважаючи на різний історичний розвиток даних понять в розвинутих країнах та на пострадянському просторі, вносити певні «національні особливості» у тлумачення даних операцій і понять є, на нашу думку, недоцільним, оскільки це буде ускладнювати інтеграцію таких підприємств у світову економіку.

Список літератури:

1. Вовк С. Стратегії ТНК: злиття і поглинання / С. Вовк // Журнал Європейської економіки. – том 12 (№1). – березень 2013р. – С. 28 – 41.
2. Коберник І. В. Ретроспективний аналіз розвитку процесів злиття і поглинання та основні мотиви їх здійснення / І. В. Коберник // Актуальні проблеми економіки. – 2013. – №11(149). – С. 35-42.
3. Коломієць-Людвіг Є. П. Співвідношення понять злиття, приєднання та поглинання в західному та українському правовому полі / Є. П. Коломієць-Людвіг // Правове регулювання економіки: зб. наук. праць. – 2009. – № 9. – С. 169–177.
4. Марченко В. М. Методологія самоорганізації злиття та поглинання і досягнення синергетичного ефекту в корпораціях молочної промисловості: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра екон. наук: спец. 08.00.04 «Економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)» / В. М. Марченко. – К., 2011. – 45с.

*Д. В. Колосовський,
аспірант кафедри економіки, організації та управління підприємствами,
ДВНЗ «Криворізький національний університет»,
м. Кривий Ріг, Україна*

УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ В УМОВАХ ФІНАНСОВОЇ КРИЗИ

Сучасне економічне становище України є досить складним. Загальне гальмування економічного зростання, продовження військового конфлікту на сході країни, до якого додалась поточна політична криза, яка демотивує інвесторів, що негативно відображається на господарській діяльності українських підприємств. Тому розробка рекомендацій стосовно управління підприємствами під час кризи є надзвичайно актуальною, адже кризові явища можуть завдати значної шкоди підприємству, або зовсім призвести до його банкрутства. На сьогодні проблематика управління підприємствами у період кризи не знайшла адекватного відображення у наукових дослідженнях. Більшість наявних науково – практичних досліджень та публікацій в основному спрямовані на вдосконалення загальноекономічних аспектів розвитку підприємства.

На сьогодні для більшості суб'єктів господарювання стає необхідним розгляд та переоцінка підходів до управління підприємством в умовах кризи. Сучасні умови вимагають здійснення належного контролю за фінансово-економічним станом підприємств з метою запобігання виникнення кризового стану. Вирішення проблем управління підприємства в умовах кризи дозволить покращити його стан, та не допустить виникнення кризового стану на підпри-

ємстві. Такий підхід дасть змогу мінімізувати наслідки кризи та забезпечить виживання підприємств в умовах кризи.

Важливою складовою у цей період часу є система антикризового фінансового менеджменту. Антикризовий фінансовий менеджмент як інноваційний ресурс є адекватною відповіддю на виклики сьогоднішньої економіки. Йдеться про застосування специфічних методів та прийомів управління фінансами, які дозволяють забезпечити безперервну діяльність підприємств на основі управління зовнішніми та внутрішнім ризиками профілактики та нейтралізації кризового стану.

Антикризовий фінансовий менеджмент має важливе значення для підприємств усіх форм власності. Але в Україні йому приділяють недостатню увагу. Особливо це стосується профілактичних заходів спрямованих на попередження фінансової кризи, адже чим раніше підприємство проведе ранню діагностику потенційних кризових явищ тим з більшою ймовірністю воно зможе подолати їх з найменшими втратами та за короткий період часу. Таким чином рання діагностика кризового стану підприємства є умовою уникнення банкрутства та має важливе значення для ефективної діяльності та перспектив на майбутнє. Для цього слід здійснювати спостереження за фінансовим станом підприємства, розробляти системи превентивних заходів, реалізовувати політику антикризового фінансового управління.

***Р. В. Котковський,**
здобувач,
ДВНЗ «Криворізький національний університет»,
м. Кривий Ріг, Україна*

МЕТОДИЧНІ ЕЛЕМЕНТИ СИСТЕМИ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ ТА БЮДЖЕТУВАННЯ НА ПІДПРИЄМСТВАХ

Управлінський облік є основним джерелом інформації, необхідної для правильного виявлення структури бізнес-процесів на підприємствах, а також їх подальшого управління, контролю, обліку, моніторингу та прогнозування. Тому інформація, акумульована в системі управлінського обліку, дозволить керівникам структурних підрозділів, що відповідають за виконання бізнес-процесу, ефективно управляти і координувати роботу всіх видів ресурсів, підвідомчих йому [1].

Для цілей побудови системи управлінського обліку та бюджетування бізнес-процесів на промислових підприємствах нами уточнені та узагальнені основні ознаки, методи, прийоми і методи, що використовуються для управління бізнес-процесами (рис. 1). Для комплексного формування системи управлінського обліку і бюджетування бізнес-процесів на підприємствах необхідний не тільки облік і планування, а й застосування методик управлінського аналізу і моніторингу, які будуть сприяти більш ефективній роботі всієї системи в цілому, завершуючи комплексну систему управління підприємством. Управлінський аналіз дозволить простежити взаємозв'язок і взаємозалежність між параме-